Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător Dimitriu Serghei)
Dosarul nr. 2a-1469/24
2-23169758-02-2a-10042024

D E C I Z I E

10 octombrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţă:
Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Dulghieru Dorin
Cojocaru Olga
Grefierul Șpac Iulius

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de către Moscovici Veaceslav,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Moscovici Veaceslav împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorii judecătorești Zamșa Valentina și Ungureanu Oleg privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu și încasarea prejudiciului moral,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 februarie 2024, prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului.

La 28 noiembrie 2023, reclamantul Moscovici Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu.

În motivarea cererii de chemare de chemare în judecată reclamantul a indicat, că prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 10.02.2015, dosar nr. 2-237/2015, s-a dispus încasarea de la Buruian Ina în beneficiul Moscovici Veaceslav a datoriei de 3000 euro și 1662 lei.

Menționează, că la 23.04.2015 reclamantul a depus la executorul judecătoresc Boțan George cererea de primire spre executare silită a documentului executoriu nr. 2-237/2015 din 10.02.2015.

Susține că, prin încheierea din 16.11.2017, executorul judecătoresc Boțan George a restituit fără executare documentului executoriu nr. 2-237/2015 din 10.02.2015, pe motiv că debitorul Buruian Ina nu dispune de alte creanțe, care ar putea fi urmărite și nici nu dispune de alte creanțe care ar putea fi urmărite în scopul stingerii datoriei

Ulterior, reclamantul a depus la executorul judecătoresc Zamșa Valentina cererea de primire spre executare silită documentului executoriu nr. 2-237/2015 din 10.02.2015.

Relevă, că prin încheierea din 07.06.2023, executorul judecătoresc Zamșa Valentina a restituit fără executare documentului executoriu nr. 2-237/2015 din 10.02.2015. În motivarea restituirii s-a indicat faptul că, din comunicatele parvenite de la instituțiile de stat și de la bănci, debitorul nu dispune de bunuri care ar putea fi urmărite în contul stingerii datoriei de 3000 euro și 1662 lei.

Invocă faptul că, în cadrul procedurilor de executare a documentului executoriu nr. 2-237/2015 din 10.02.2015, de către executorii judecătorești Boțan George și Zamșa Valentina s-a încălcat dreptului la executare în termen rezonabil a documentului executoriu, garantat prin Legea nr. 87 din 21.04.2011, art. 6 din Convenția CEDO.

Menționează că, executorii judecătorești n-au manifestat diligența potrivită, n-au îndeplinit toate acțiunile pentru a executa documentul executoriu, cum ar fi: adresarea instanței de judecată cu demersul executorului judecătoresc privind căutarea debitorului și a bunurilor sale, conform art. 72 Cod de executare; adresarea cu demersul în instanța de judecată pentru aplicarea interdicției de a părăsi țara, conform art. 64 Cod de executare; întocmirea unui proces-verbal cu privire la contravenție, pe care îl înaintează spre examinare instanței de judecata, conform art. 23 Cod de executare; expedierea materialelor organelor de urmărire penală, în cazul în care aceste acțiuni conțin elemente ale infracțiunii, conform art. 23 Cod de executare.

Consideră că în aceste împrejurări are dreptul la repararea prejudiciului material cauzat prin neexecutarea titlului executoriu și în temeiul Legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, solicită constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu nr. 2-237/2015 din 10.02.2015, emis de Judecătoria Ialoveni privind încasarea de la Buruian Ina în beneficiul Moscovici Veaceslav a datoriei de 3000 euro și 1662 lei; încasarea în beneficiul reclamantului din contul bugetului public compensația pentru prejudiciul moral în sumă de 200 000 lei.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 februarie 2024, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Moscovici Veaceslav împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorii judecătorești Zamșa Valentina și Ungureanu Oleg privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu şi încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului.

La 14 martie 2024, Moscovici Veaceslav a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 februarie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă să fie admisă integral.

Argumentele părților.

În motivarea apelului partea apelantă a indicat, că instanța de fond și-a motivat hotărârea pe faptul că restituirea documentului executoriu nu are drept efect încetarea procedurii de executare și/sau imposibilitatea reluării acesteia. Astfel, instanța de fond a apreciat, că creditorul Moscovici Veaceslav nu a contestat încheierile executorilor judecătorești privind restituirea documentului executoriu, ceea ce denotă un acord tacit cu cele indicate în partea motivată a acestora.

Consideră concluziile instanței sunt vădit eronate, deoarece Legea nr.87 nu prevede ca condiție contestarea acțiunilor executorului, și în special a încheierii de restituire a titlului executoriu, pentru constatarea încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului. Astfel, a opiniat, că instanța a neglijat circumstanțele

cauzei, și anume: prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 10.02.2015, dosar nr.2-237/2015, s-a dispus încasarea de la Buruian Ina în beneficiul Moscovici Veaceslav a datoriei de 3000 euro și 1662 lei.

Sub acest aspect a invocat, că în cadrul procedurilor de executare a documentului executoriu nr.2-237/2015 din 10.02.2015, de executorii judecătorești Boțan George și Zamșa Valentina s-a încălcat dreptului la executare în termen rezonabil a documentului executoriu, garantat prin Legea nr.87 din 21.04.2011, art.6 din Convenția CEDO. Executorii judecătorești n-au manifestat diligența potrivită, n-a îndeplinit toate acțiunile pentru a executa documentul executoriu, cum ar fi: adresarea instanței de judecată cu demersul executorului judecătoresc privind căutarea debitorului și a bunurilor sale, conform art.72 Cod de executare; adresarea cu demersul în instanța de judecată pentru aplicarea interdicției de a părăsi țara, conform art.64 Cod de executare; întocmirea unui proces-verbal cu privire la contravenție, pe care îl înaintează spre examinare instanței de judecată, conform art.23 Cod de executare; expedierea materialelor organelor de umiărire penală, în cazul în care aceste acțiuni conțin elemente ale infracțiunii, conform art.23 Cod de executare.

Consideră, că prin nemotivarea hotărârii primei instanței privind respingerea argumentelor reclamantului, s-a încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art.6 din Convenția.

Respectarea termenului de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 14 februarie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 14 martie 2024, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Poziția părților în cadrul ședinței de judecată:

Apelantul Moscovici Veaceslav în ședința de judecată a solicitat admiterea apelului, în baza motivelor de fapt și de drept invocate.

Reprezentantul intimatului Ministerului Justiției, fiind legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, din care considerente, în temeiul art.379 alin.(2) CPC, Colegiul a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

Intervenienții accesorii executorii judecătorești Zamșa Valentina și Ungureanu Oleg, fiind legal citați despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, dar a solicitat examinarea cererilor de apel în lipsa acestuia, din care considerente, în temeiul art.379 alin.(2) CPC, Colegiul a dispus examinarea cauzei în absența acestora.

Aprecierea instanței de apel.

Audiind participanții la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar în coroborare cu cadrul legal pertinent aplicabil, Colegiul consideră, că cererea de apel urmează a fi respinsă și menținută hotărârea instanței de fond, din următoarele considerente ce succed.

Conform art. 385 lit. a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În accepțiunea art. 373 CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește

constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În baza art. 121 CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În acord cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Iar norma consacrată la art. 239 CPC reglementează că, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) CPC stabileşte că, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că, sarcina instanței de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

În conformitate cu prevederile art.15 alin.(1) Cod de executare, documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor.

Conform art.1. alin.(1) Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, scopul legii este crearea în

Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Potrivit aliniatului (2) al aceluiași articol aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.2 alin.(1) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

În conformitate cu art.2 alin. (2) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.87 din 21.04.2011, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului. Aliniatul (3) al aceluiași articol statuează că prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare. Potrivit aliniatului (6) al aceluiași articol mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

Conform prevederilor art.4 alin.(1) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, nr.87 din 21 aprilie 2011, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

În conformitate cu art. 6 alin. (4) din aceiași Lege, titlul executoriu se va executa de către Ministerul Finanțelor, în conformitate cu procedura și termenele stabilite prin Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

În sensul prevederilor legale sus citate, se constată că instanța de judecată este investită cu sarcina verificării circumstanțelor și motivelor unei eventuale încălcări a termenului de executare a hotărârii judecătorești, or calitatea esențială a unei proceduri de executare o formează accelerarea executării fiecărei hotărâri judecătorești definitive, accelerare care nu trebuie să

afecteze drepturile altor persoane și nici interesele societății, deci o accelerare compatibilă cu nevoile justiției. Executarea într-un termen rezonabil a fiecărei hotărâri judecătorești definitive reprezintă o garanție procesuală, scopul căreia este de a proteja toți justițiabilii împotriva duratei excesive a executării unei hotărâri judecătorești definitive.

Referitor la repararea prejudiciului moral suferit de către reclamant, instanța va avea în vedere la calcularea sumei acordate, mai multe criterii, printre care amintește: consecințele negative suferite de cel în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care a fost afectată situația familială, profesională și socială etc.

În conformitate cu art.2036 alin.(1) Cod civil, în cazul în care persoanei i sa cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Articolul 2037 alin.(1) și (2) Cod civil prevăd că, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerație circumstanțele la care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că îndemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire și se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Din probatoriul administrat în prezenta speță, Colegiul a stabilit că prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 10.02.2015 s-a încasat de la Buruian Ina în beneficiul lui Moscovici Veaceslav a datoriei în sumă de 3000 euro și a cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 1662 lei.

La data de 23.04.2015, reclamantul Moscovici Veaceslav s-a adresat executorului judecătoresc George Boțan cu o cerere de primire spre executare silită a documentului executoriu nr. 2-237/2015 din 10.02.2015 emis de Judecătoria Ialoveni. (f.d. 7)

La aceeași dată, executorul judecătoresc George Boțan a primit spre executare documentul executoriu nr. 2-237/2015 din 10.02.2015, emis de Judecătoria Ialoveni privind încasarea de la debitorul Buruian Ina în beneficiul lui Moscovici Veaceslav a datoriei în sumă de 3000 euro și a cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 1662 lei.

Totodată, prin încheierea privind asigurarea executării documentului executoriu nr. 065-72/15 din 23.04.2015, a dispus aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, precum și pe mijloacele bănești ale debitorului Ina Buruian. (f.d. 8)

Ulterior, prin încheierea privind restituirea documentului executoriu nr. 065-72/15 din 16.11.2017, s-a dispus restituirea fără executare a documentului executoriu în cauză. S-a explicat creditorului urmăritor că restituirea documentului executoriu nu împiedică prezentarea lui repetată spre executare în limita termenelor stabilite de lege în cazul ameliorării situației financiare-materiale a debitorului. (f. d. 9)

La fel, reclamantul Moscovici Veaceslav s-a adresat executorului judecătoresc Valentina Zamșa cu o cerere de primire spre executare silită a documentului executoriu nr. 2-237/2015 din 10.02.2015 emis de Judecătoria Ialoveni.

Prin încheierea privind restituirea documentului executoriu nr. 004-597r/23 din 07.06.2023, executorul judecătoresc Valentina Zamșa a dispus restituirea creditorului urmăritor Moscovici Veaceslav documentul executoriu în cauză. (f.d. 10)

Astfel, reclamantul Moscovici Veaceslav s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată, considerând că, de către executorii judecătorești Boțan George și Zamșa Valentina i s-a încălcat dreptului la executare în termen rezonabil a documentului executoriu, garantat prin Legea nr. 87 din 21.04.2011, art. 6 din Convenția CEDO.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, instanța a ajuns la concluzia netemeiniciei cererii de chemare în judecată, respingînd-o în acest sens.

Exprimându-și dezacordul cu hotărârea instanței de fond, Moscovici Veaceslav a contestat-o cu apel, invocând argumentele enunțate supra.

Analizând materialele pricinii și probatoriul administrat, în coroborare cu legislația pertinentă aplicabilă și motivele invocate de părți în susținerea poziției sale, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este una corectă.

În acest sens, Colegiul reține că la nivel național, prin adoptarea Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, a fost instituit un mecanism clar prin care se asigură persoanei interesate posibilitatea de a solicita atât urgentarea procedurilor în cursul procedurii judiciare, cât și de a încasa compensația pentru prejudiciului cauzat prin încălcarea termenului rezonabil în procesul de examinare a cauzelor sau de executare a hotărârilor instanțelor judecătorești, astfel că executarea într-un termen rezonabil a hotărârii judecătorești reprezintă o garanție procesuală, scopul căreia este de a proteja toți justițiabilii împotriva duratei excesive a executării acestora. Așadar, scopul prezentei Legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în situația în care acest drept se constată ca fiind încălcat.

Potrivit jurisprudenței CEDO „Timpul rezonabil" începe să curgă după intentarea procedurii de executare. Aderent, ține a se nota că respectarea termenului rezonabil la executarea hotărârilor judecătorești se asigură de către executorul judecătoresc. Iar, caracterul rezonabil al termenului de executare trebuie să fie apreciat ținând seama în special de complexitatea procedurii de executare, de comportamentul creditorului și al autorităților competente. Noțiunea de rezonabil este definit ca ceva obișnuit, care se menține în limitele normale, nu are nimic ieșit din comun, fără exagerări, potrivit, accesibil, acceptabil, cumpătat. Prin urmare, termenul rezonabil poate fi caracterizat drept un interval de timp convenabil și judicios, stabilit de lege, în limitele căruia are loc executarea hotărârii judecătorești.

La caz, Colegiul observă că reclamantul/ apelant a invocat în cererea de chemare în judecată, în calitate de circumstanță de fapt neexecutarea titlului executoriu emis de Judecătoria Ialoveni faptul, că de către executorii judecătorești Boțan George și Zamșa Valentina n-au fost îndeplinite toate acțiunile pentru executarea documentului executoriu, și anume: adresarea instanței de judecată cu demersul executorului judecătoresc privind căutarea debitorului și a bunurilor sale, conform art. 72 Cod de executare; adresarea cu demersul în instanța de judecată pentru aplicarea interdicției de a părăsi țara, conform art. 64 Cod de executare; întocmirea unui proces-verbal cu privire la contravenție, pe care îl înaintează spre examinare instanței de judecata, conform art. 23 Cod de executare; expedierea materialelor organelor de urmărire

penală, în cazul în care aceste acțiuni conțin elemente ale infracțiunii, conform art. 23 Cod de executare.

În acest sens, Colegiul reține reieșind din materialele cauzei că pe parcursul executării titlului executoriu prezentat de Moscovici Veaceslav, executorilor judecătorești ului judecătoresc Boțan George și Zamșa Valentina , de către ultimii au fost întreprinse toate măsurile legale posibile în vederea executării documentului executoriu respectiv.

Astfel, prin răspunsul nr. 004-598R/23 din 22.12.2023 prezentat de către executorul judecătoresc Valentina Zamșa este de reținut, că *(...) 3 ani de zile, creditorul nu a solicitat executarea documentului executoriu sus numit, fiind pus spre executare abia la 16.11.2023 (când termenul de prezentare spre executare expiră, fiind depus în ultima zi de expirare a termenului de prezentare spre executare), ce denotă faptul că creditorul nu s-a manifestat cu bună credință, având scopul de a înainta acțiune, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat, din start. Prin Încheierea din 16.11.2020 a fost primit spre executare documentul executoriu fiindu-i propus debitorului, termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu, actul din 16.11.2020 fiind recepționat de debitor la 20.11.2020, iar prin încheierea din 16.11.2020 s-au aplicat masuri de asigurare a executării, prin aplicarea interdicțiilor pe bunurile debitorului, inclusiv și mijloacele bănești. Conform comunicatelor parvenite de la deținătorii registrelor de stat (Agenția Servicii Publice, Serviciul Vamal etc.) s-a constatat că debitorul nu dispune de bunuri imobile și mobile, precum și nu a efectuat careva plăți vamale, iar conform comunicatelor bancare parvenite de la instituțiile financiare debitorul nu dispune de mijloace bănești în conturi bancare. Pe tot parcursul executării, creditorul Moscovici Veaceslav nu și-a manifestat interesul de a duce la îndeplinire executarea hotărârii sus numite, depunând doar solicitarea, privind mersul executării. (...) Respectiv, la data de 07.06.2023, dat fiind faptul că debitorul nu are bunuri, nefiind cunoscut și locul de aflare al ultimului - documentul executoriu a fost restituit creditorului Moscovici Veaceslav*."(f.d.23)

În contextul celor sus enunțate, Colegiul constată că, autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, și anume executorii judecătorești Boțan George și Zamșa Valentina au întreprins toate măsurile necesare în vederea executării documentului executoriu vizat.

Din aceste motive argumentele apelantului/reclamant Moscovici Veaceslav cu referire la neexecutarea hotărârii judecătorești nominalizate și pretinsa întrunire a temeiurilor legale pentru admiterea acțiunii sunt nefondate. În această ordine de idei se constată că unul din factorii care a afectat procedura de executarea a hotărârii judecătorești din speța principală, ține în mod direct și de comportamentul părților, în persoana debitorului procedurii de executare.

Astfel, prin prisma raportului motivat prezentat de către executorul judecătoresc este de reținut că de către autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești au fost întreprinse toate măsurile care puteau a fi în mod rațional întreprinse pentru executarea documentului executoriu vizat.

În acest context, Colegiul accentuează că și instanța de judecată nu trebuie să-și formeze o idee preconceptă conform căreia presupusa încălcare a unui drept implică în mod obligatoriu și existenta unui prejudiciu, or este necesar de stabilit prin probe, dacă a existat în mod veridic un prejudiciu, fiindcă Legea nr.87 nu acordă dreptul în mod automat la acordarea de compensații, iar în speță, din cele expuse mai sus, reiese că reclamantul nu întrunește condițiile legale pentru a pretinde adjudecarea sumelor vizate.

În aceste împrejurări de fapt și de drept, Colegiul constată că la caz nu suntem în prezența unei abateri ce ține de neexecutarea unei hotărâri judecătorești, caz în care se constată lipsa

încălcării dreptului reclamantului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, inclusiv a celorlalte drepturi pretinse de reclamant.

Astfel, instanța de fond justificat a respins acțiunea, în condițiile în care din materialele cauzei rezultă lipsa dreptului încălcat, ceea ce nu condiționează aplicabilitatea Legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Colegiul respinge argumentul apelantului referitor la pretinsa neexecutare a hotărârii nominalizate în termen rezonabil în condițiile în care o tergiversare la caz nu a avut loc.

Totodată, Colegiul califică ca fiind nejustificată și cerința de încasare din bugetul de stat în beneficiul reclamantului Moscovici Veaceslav a prejudiciul material echivalent cu 3000 euro și 1662 lei, or statul nu poartă răspundere pentru obligațiile care trebuie executate de cetățeni. Prin urmare, autorităților statale nu le este imputabilă vreo faptă ilicită ce ar fi determinat prejudicierea apelantului ca urmare a neexecutării hotărârii judecătorești vizate în perioada invocată de acesta.

În această ordine de idei, instanța reține că potrivit prevederilor art.14 alin.(1) Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel, situație care în speță nu se atestă, caz în care Colegiul respinge și cerințele subsecvente de încasare a prejudiciului material și moral, or odată ce nu a fost constatată încălcarea dreptului apelanților la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, aceștia nu dispun de vreun drept, ce ar justifica solicitarea de reparare a prejudiciului material și moral.

În consecință, instanța de apel apreciază critic afirmațiile invocate în cererea de apel precum că normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, aprecierea probelor de către instanța de fond a fost arbitrară, or în speță s-a constatat că instanța de fond a apreciat probele, a determinat circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, care au fost stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii și în final a emis o hotărîre corectă.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că hotărârea primei instanţe este legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) şi art. art. 389-390 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de către Moscovici Veaceslav.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 februarie 2024, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Moscovici Veaceslav împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorii judecătorești Zamșa Valentina și Ungureanu Oleg privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiție.

Preşedintele completului,
judecătorul Anton Marina

Judecătorii Dulghieru Dorin

Cojocaru Olga